

**PROCEDURY POSTĘPOWANIA
W SYTUACJACH SZCZEGÓLNYCH
OBOWIĄZUJĄCE
w Szkole Podstawowej Nr 78
we Wrocławiu**

Wrocław 2010

I. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W RAZIE WYPADKU NA TERENIE SZKOŁY

1. Nauczyciel dokonuje oceny sytuacji na miejscu wypadku pod względem zaistniałych okoliczności. Przerywa zajęcia i uspokaja uczniów (w celu wyeliminowania elementów paniki).
2. Nauczyciel ocenia stan zdrowia poszkodowanego i zapewnia udzielenie pierwszej pomocy przedlekarskiej w zależności od potrzeb poszkodowanego: wzywa pielęgniarkę szkolną przez telefon(pokój nauczycielski), a w razie potrzeby wzywa drugą osobę dorosłą(woźną).
3. W razie drobnego wypadku nauczyciel odsyła poszkodowanego z drugą osobą do gabinetu lekarskiego, a w razie nieobecności pielęgniarki zapewnia w miarę swoich możliwości udzielenie poszkodowanemu pierwszej pomocy.
4. Nauczyciel zabezpiecza miejsce wypadku, aby inna osoba nie uległa wypadkowi i nikt niepowołany nie zatarł śladów wypadku.
5. Nauczyciel powiadamia dyrektora Szkoły lub zastępcę o wypadku.
6. Nauczyciel lub wyznaczona osoba powiadamia rodziców poszkodowanego ucznia.
7. W razie konieczności nauczyciel lub wyznaczona osoba wzywa pogotowie tel. 999. Jeżeli nie można nawiązać kontaktu z rodzicami ucznia, dyrektor Szkoły wyznacza pracownika, który towarzyszy dziecku w drodze do szpitala oraz zapewnia niezwłoczne powiadomienie rodziców.
8. Pracownik BHP sporządza dokumentację dotyczącą wypadku z podaniem dnia, godziny, miejsca i okoliczności wypadku (protokół powypadkowy)
9. Dyrektor pisemnie powołuje zespół powypadkowy.

II. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI ZGŁOSZENIA TELEFONICZNEGO O PODŁOŻENIU MATERIAŁU NIEBEZPIECZNEGO

1. Osoba odbierająca rozmowę telefoniczną powinna próbować ustalić, w którym miejscu w placówce podłożono materiał niebezpieczny i ewentualnie nakłonić do przekazania informacji o miejscu podłożenia materiału, jego wygląd i oczekiwanych zgłaszanych przez osobę grożącą.
2. Zgłaszającemu należy uświadomić możliwość spowodowania śmierci lub zranień osób postronnych w związku z kontaktem z materiałem niebezpiecznym.
3. Po rozłączeniu się rozmówcy należy natychmiast powiadomić dyrektora Szkoły lub jego zastępcą oraz odpowiednie służby porządkowe: Policję, Straż Pożarną i Pogotowie.
4. Do czasu przybycia Policji, akcją w celu zapewnienia bezpieczeństwa w Szkole kieruje dyrektor. W razie konieczności dyrektor szkoły zarządza ewakuację.

5. EWAKUACJA - POSTĘPOWANIE W PRZYPADKU ZAGROŻENIA WYBUchem

- ✓ Wszystkie osoby w przypadku zagrożenia wybuchem ewakuują się z budynku zgodnie z dotychczas opracowaną procedurą (ewakuacja na wypadek pożaru).
- ✓ Po ustawieniu dzieci na miejscu zbiórki (boisko), sprawdzeniu obecności, nauczyciel i osoby wspomagające pozostają z uczniami do momentu usunięcia zagrożenia.
- ✓ Po ustawieniu dzieci sprawdzamy ponownie obecność.
- ✓ Z terenu szkoły wychodzimy głównym i bocznym wejściem.
- ✓ Osoby wyznaczone do zapisywania ilości osób opuszczających budynek: sekretarz szkoły, kierownik gospodarczy, a w razie jego nieobecności pracownik plac.

III. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ZNALEZIENIA NA TERENIE SZKOŁY PRZEDMIOTÓW LUB SUBSTANCJI, CO DO KTÓRYCH ZACHODZI PODEJRZENIE, ŻE MOGĄ BYĆ NIEBEZPIECZNE.

1. Nauczyciel, zachowując środki ostrożności, zabezpiecza przedmiot lub substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem.
2. Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu dyrektora Szkoły lub wicedyrektora, który przejmuje kontrolę nad zabezpieczeniem danego obiektu lub substancji.
3. Dyrektor Szkoły lub wicedyrektor powiadamia Policję (w przypadku nieobecności w/w czyni to nauczyciel).
4. Dyrektor szkoły lub wicedyrektor w razie nieobecności dyrektora podejmuje decyzję o ewentualnej ewakuacji z budynku szkoły.
5. Po przyjeździe Policji dyrektor szkoły lub wicedyrektor przekazuje zabezpieczony przedmiot lub substancję i przekazuje informację dotyczącą szczegółów zdarzenia.

IV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU PODEJRZENIA, ŻE UCZEŃ POSIADA PRZY SOBIE SUBSTANCJĘ PRZYPOMINAJĄCĄ NARKOTYK.

1. Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu substancję, pokazał mu zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku z poszukiwaną substancją. Nauczycielowi nie wolno (nie ma prawa) samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki- jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.
2. Nauczyciel powiadamia dyrekcję Szkoły o swoich spostrzeżeniach.
3. Nauczyciel powiadamia o zaistniałym zdarzeniu rodziców/opiekunów prawnych ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawienia się w szkole.
4. W przypadku, gdy uczeń na prośbę nauczyciela nie chce przekazać substancji ani pokazać zawartości teczki, Szkoła wzywa Policję, która po przyjeździe przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.
5. Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, dyrektor Szkoły, po odpowiednim jej zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Całe zdarzenie dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze spostrzeżeniami.

UWAGA:

Zgodnie z przepisami ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii – w Polsce karalne jest:

- posiadanie każdej ilości środków odurzających lub substancji psychotropowych;
- wprowadzanie do obrotu środków odurzających;
- udzielanie innej osobie, ułatwianie lub umożliwianie ich użycia oraz nakłanianie do użycia;
- wytwarzanie i przetwarzanie środków odurzających.

Każde z wymienionych zachowań **jest czynem karalnym** w rozumieniu przepisów ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, jeśli sprawcą jest uczeń, który ukończył 13 lat, a nie ukończył 17 lat.

Z **przestępstwem** mamy do czynienia, jeżeli któryś z wymienionych czynów popełni uczeń po ukończeniu 17 lat. W takiej sytuacji mają zastosowanie przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – *Kodeks postępowania karnego*.

Jeżeli przestępstwo ma miejsce na terenie szkoły, należy wezwać Policję.

V. PROCEDURA POSTĘPOWANIA OBOWIĄZUJĄCA WSZYSTKICH CZŁONKÓW SPOŁECZNOŚCI SZKOLNEJ W SYTUACJACH AGRESYWNEGO ZACHOWANIA UCZNIĄ/DZIECKA

Uczeń będący świadkiem agresji niezwłocznie powiadamia najbliższą dorosłą osobę-pracownika szkoły, który postępuje zgodnie z poniższą procedurą.

Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem agresywnego zachowania ucznia/dziecka jest zobowiązany do:

1. Natychmiastowej słownej i stanowczej reakcji na zaistniałą sytuację, tzn.:
  - a. rozdzielić uczniów/dzieci i odizolować sprawcę od ofiary, używając tyle siły fizycznej, ile jest niezbędne;
  - b. zgłosić fakt do wychowawcy klasy , pedagoga szkolnego. A w przypadku ich nieobecności - do dyrektora Szkoły/wicedyrektora;
  - c. zapewnić opiekę pielęgniarki szkolnej, a w przypadku jej nieobecności udzielić poszkodowanemu uczniowi pierwszej pomocy, jeżeli takiej wymaga;
  - d. pielęgniarka, a w razie jej nieobecności Dyrektor Szkoły, podejmuje decyzję o wezwaniu pogotowia ratunkowego.
2. Wychowawca, a w razie jego nieobecności pedagog szkolny, przeprowadza rozmowę z uczniem bądź uczniami/dziećmi, biorącymi udział w zdarzeniu agresywnym, celem ustalenia przyczyn i wyjaśnienia okoliczności zdarzenia.
3. W przypadku, gdy agresja skierowana jest przeciwko drugiemu człowiekowi, wychowawca ustala wraz ze sprawcą formy zadośćuczynienia według wykazu przygotowanego przez zespół wychowawców.
4. W przypadku, gdy agresja jest skierowana na przedmioty, które w jej wyniku uległy zniszczeniu, wychowawca (w razie jego nieobecności pedagog) wraz z uczniami ustala, w

jaki sposób uczeń może naprawić (zminimalizować) efekty swojego działania. Informuje o tym dyrektora Szkoły i rodziców/ opiekunów.

5. Wychowawca bądź pedagog szkolny powiadamia rodziców/ opiekunów uczniów (zarówno sprawcy jak i ofiary zdarzenia). Informacja powinna zawierać:

- zwięzły opis zdarzenia
- opis aktualnego stanu psychicznego i fizycznego ofiary
- kroki podjęte w celu wyjaśnienia zajścia oraz zapewnienia bezpieczeństwa

fizycznego i psychicznego ofierze.

6. Uczeń, który dopuścił się zachowania agresywnego, otrzymuje karę zgodną ze statutem szkoły.

7. Gdy sprawa jest poważna i dotyczy czynu karalnego (rozbój, uszkodzenie ciała itp.) lub sprawca nie jest uczniem szkoły, pedagog w porozumieniu z dyrektorem niezwłocznie powiadamia Policję. Pedagog zabezpiecza dowody przestępstwa, jeżeli takowe istnieją.

8. Z rozmowy z uczniem i rodzicem/ opiekunem pedagog szkolny sporządza notatkę, którą podpisuje zarówno uczeń, jak i rodzic, a następnie zapisuje fakt agresji w teczce indywidualnej ucznia-dokumentacja przechowywana przez dyrektora Szkoły. Notatka taka powinna zawierać:

- datę, godzinę oraz miejsce zajścia
- personalia sprawcy, poszkodowanego oraz świadków
- ustalony przebieg zdarzenia

9. Jeśli uczeń/dziecko przejawia głębokie zaburzenia zachowania (zagrażające zdrowiu i bezpieczeństwu samego dziecka, rówieśników lub dorosłych) dyrektor Szkoły zobowiązuje rodziców/ opiekunów do podjęcia systematycznego leczenia dziecka i dostarczenia zaświadczenia od prowadzącego lekarza lub psychologa, że dziecko może kontynuować naukę w warunkach szkolnych. Jeśli rodzice/opiekunowie pozorują lub odmawiają leczenia, dyrektor szkoły i pedagog szkolny kierują sprawę do sądu.

VI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU ŁAMANIA PRZEZ UCZNIĄ ZAPISÓW STATUTU SP 78

W wypadku niewypełnienia przez ucznia/dziecka jego obowiązków oraz w przypadku, gdy uczeń/dziecko łamie prawa innych osób, przewiduje się następujące etapy postępowania:

I. Procedura postępowania w stosunku do ucznia sprawiającego trudności wychowawcze.

1. W wypadku łamania przez ucznia zasad obowiązujących w szkole, nauczyciel wpisuje uwagę do zeszytu uwag. Zeszyty uwag zostają założone przez wychowawcę na początku roku szkolnego i kolejnego semestru - dołączone do dziennika lekcyjnego.

2. **Trzy uwagi wpisane do zeszytu skutkują wezwaniem rodziców** do Szkoły i przeprowadzeniem rozmowy wychowawczej przez wychowawcę klasy. W przypadku szczególnego naruszenia zasad obowiązujących w placówce rodzice są natychmiast wzywani do sSkoły.

3. **Po sześciu uwagach zostaje przeprowadzone spotkanie wychowawcze**, w którym uczestniczą rodzice, pedagog, wychowawca i uczeń. Po sześciu uwagach można postanowić o założeniu przez ucznia zeszytu pochwał i uwag. Pochwała to wzorowe lub bardzo dobre zachowanie w ciągu całego dnia oraz inne szczególne zachowania, zasługujące na wyróżnienie. Trzy uwagi pozytywne znoszą jedną uwagę negatywną.

4. **Po dziewięciu uwagach zostaje zwołana komisja wychowawcza** zgodnie z procedurą powoływania komisji wychowawczych oraz Programem Komisji Wychowawczych. Komisja Wychowawcza może zwrócić się do dyrektora Szkoły z wnioskiem o przeniesienie ucznia, który nagminnie burzy stosunki społeczne w klasie, do innego oddziału będącego na tym samym poziomie. Komisja Wychowawcza może także postanowić o czasowym wyłączeniu ucznia z imprez i wyjść dodatkowych, zalecić prace społeczne na rzecz Szkoły (np. pomoc w bibliotece szkolnej, na stołówce, przy pracach konserwatorskich itp.)

5. W przypadku systematycznego naruszania przez ucznia zasad obowiązujących w szkole, pomimo podjętych działań wychowawczych, dyrektor powiadamia Sąd Rodzinny lub Wydział ds. Nietletnich Policji lub inne instytucje wspierające działalność wychowawczą

opiekunczą placówek oświatowych, z prośbą o podjęcie stosownych działań zapobiegających nagannym zachowaniom ucznia/dziecka lub brakowi właściwej opieki ze strony rodziny.

II. Czyny o dużej szkodliwości społecznej, opisane w Ustawie ds. Nieletnich i Kodeksie Karnym.

A. Postępowanie w przypadku, gdy uczeń używa alkoholu lub inne środki odurzające bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji (naruszenia zasad współzycia, popełnienie czynu zabronionego, systematyczne uchylanie się od obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki, włóczęgostwo, udział w działalności grup przestępczych).

1. Szkoła podejmuje działania przewidziane w punkcie I.
2. W wypadku braku zainteresowania rodziców współpracą ze szkołą i brakiem poprawy w zachowaniu ucznia, szkoła pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).

B. Postępowanie w wypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia przestępstwa ściganego z urzędu (przestępstwa wymienione w Kodeksie karnym, min. udział w bójce lub pobiciu, znęcanie się, kradzież, rozbój, przywłaszczenie, obraza funkcjonariusza publicznego).

1. Wychowawca/nauczyciel powiadamia pedagoga i dyrektora Szkoły o przypuszczeniu lub popełnieniu przez ucznia przestępstwa.
2. Dyrektor, pedagog lub inna osoba powiadamia Policję o przypuszczeniu popełnienia lub popełnieniu przestępstwa.
3. Należy poinformować rodziców ucznia o podejrzeniu popełnienia przez niego przestępstwa.
4. Do czasu przybycia Policji należy:
  - ✓ zabezpieczyć miejsce popełnienia przestępstwa i przedmiotów związanych z przestępstwem,
  - ✓ w miarę możliwości zatrzymać ucznia w szkole i odizolować.

C. Postępowanie w stosunku do ucznia podejrzanego o popełnienie przestępstwa ściganego na wniosek pokrzywdzonego (przestępstwa wymienione w Kodeksie Karnym, m.in.: uszkodzenie lub zniszczenie cudzej rzeczy, groźby karalne,) lub przestępstwa

ściganego z oskarżenia prywatnego (przestępstwa wymienione w Kodeksie Karnym min.: naruszenie nietykalności cielesnej, zniesławienie, zwykłe i lekkie uszkodzenia ciała, zniewaga).

1. Wychowawca powiadamia dyrektora i pedagoga szkolnego o zaistniałym zdarzeniu.
2. Należy powiadomić rodziców lub opiekunów prawnych pokrzywdzonego dziecka i uzgodnić z nimi, czy będą chcieli zgłosić sprawę na Policji.
3. W stosunku do ucznia podjąć działania przewidziane w punkcie I.

VII. PROCEDURA POWOŁYWANIA I PRZEPROWADZANIA KOMISJI WYCHOWAWCZEJ

1. Komisja wychowawcza powoływana jest dla ucznia w następujących wypadkach:
  - ✓ rażącego naruszenia statutu Szkoły,
  - ✓ zachowania zagrażającego bezpieczeństwu innych
  - ✓ notorycznego łamania zasad współżycia społecznego i nie wykazywania poprawy pomimo podjętych działań wychowawczych,
  - ✓ po dziewięciu uwagach w zeszycie uwag założonym w danym semestrze przez wychowawcę klasy,
  - ✓ innych zachowań świadczących o zagrożeniu demoralizacją lub o niewłaściwej opiece ze strony rodziny.
2. Komisja wychowawcza jest powoływana przez dyrektora Szkoły na wniosek samego dyrektora, pedagoga, , wychowawcy lub innego nauczyciela.
3. W skład komisji powoływane są następujące osoby:
  - ✓ dyrektor Szkoły
  - ✓ pedagog szkolny
  - ✓ wychowawca klasy
  - ✓ dodatkowo do pracy komisji może być powołany Rzecznik Praw Ucznia lub inny nauczyciel.

Jeśli wymaga tego rodzaj sprawy, to na komisję może być zaproszony kurator sądowy, przedstawiciel Policji, Straży Miejskiej (Grupa Prewencyjnego Wsparcia - utworzona w SP 78), rodzic pokrzywdzonego dziecka lub inne osoby - przedstawiciele instytucji wspierających placówki oświatowe w procesie wychowania, opieki.
4. W posiedzeniu komisji może brać udział uczeń i obowiązkowo jego opiekunowie prawni.
5. O posiedzeniu komisji powiadamia się pisemnie lub telefonicznie rodziców lub opiekunów prawnych ucznia/dziecka na tydzień przed wyznaczonym terminem.
6. Z posiedzenia Komisji sporządza się protokół przechowywany przez dyrektora Szkoły.
7. W przypadku nie zgłoszenia się rodzica na komisję wychowawczą, komisja ustala powtórny jej termin.

VIII. PROCEDURA ZGŁASZANIA PRZEZ RODZICÓW PROBLEMÓW I WNIOSKÓW

1. Rodzice zgłaszają problemy, skargi i wnioski do wychowawcy klasy, który wstępnie diagnozuje problem i podejmuje próby rozwiązania go wspólnie z rodzicami.
2. Ze względu na uwagę i długotrwałość problemu rodzice zgłaszają sprawę pedagogowi szkolnemu, który wspólnie z rodzicami podejmuje działania zmierzające do rozwiązania problemu.
3. Zasadnicze problemy dotyczące życia szkoły wymagają zgłoszenia bezpośrednio dyrektorowi Szkoły.
4. W wypadku uwag odnośnie zachowania ucznia SP78 wszystkie osoby są zobowiązane do przestrzegania wyżej wymienionych punktów i nie podejmują samodzielnej rozmowy z uczniem.

IX. PROCEDURA ZGŁASZANIA ŁAMANIA PRAW UCZNIĄ

Osoby i instytucje, do których uczeń może zgłosić się w wypadku łamania, bądź nie respektowania jego praw:

1. Wychowawca klasy
2. Rzecznik Praw Ucznia
3. Pedagog szkolny
4. Dyrektor Szkoły
5. Kuratorium Oświaty
6. Ministerstwo Edukacji Narodowej

Uczeń wnoszący skargę powinien przestrzegać wymienionej drogi służbowej.

W wypadku skargi dotyczącej wymienionych osób uczeń powinien zwrócić się do osoby lub instytucji będącej kolejną na liście.

X. PROCEDURA W PRZYPADKU NIEODEBRANIA DZIECKA ZE SZKOŁY

1. Po godz. **17.00 świetlica** nauczyciel wpisuje dziecko do zeszytu spóźnień.
2. Rodzic powinien powiadomić nauczyciela o spóźnieniu, (co nie oznacza, że dziecko nie zostanie wpisane do zeszytu spóźnień)
3. Rodzic ma prawo upoważnić pisemnie pełnoletnią osobę do odbioru dziecka ze świetlicy szkolnej - w sytuacjach, kiedy:
  - a. wie, że się spóźni
  - b. godziny jego pracy są dłuższe niż godziny pracy świetlicy
4. Nauczyciel nie może pozostawić wychowanka bez opieki do momentu odbioru dziecka przez rodzica lub osobę upoważnioną. Dlatego dzieci nieodebrane z zajęć klas 1 i zerowych pozostają pod opieką wychowawców do przyścia rodzica i procedura braku odbioru też ich dotyczy. Procedura nie dotyczy dziecka, którego rodzice/opiekunowie wyrazili pisemnie zgodę na samodzielny powrót dziecka do domu.
5. Po godzinie 17.30 nauczyciel powiadamia dyrekcję Szkoły, Komisariat Policji Wrocław - Śródmieście tel. 071 ul. Grunwaldzka.
6. Każde spóźnienie jest wpisywane do zeszytu spóźnień. Trzy wpisy do zeszytu są jednoznaczne ze skreśleniem dziecka z listy dzieci uczęszczających do świetlicy-zgodnie z Regulaminem Świetlicy. Spóźnienia po odbiór dziecka ze świetlicy w przyszłym roku szkolnym mogą skutkować odmową dyrektora Szkoły odnośnie zapisu dziecka do świetlicy szkolnej.
7. Jeżeli wychowawca, pod opieką którego znajduje się dziecko w świetlicy, stwierdzi, poweźmie podejrzenie, że zgłaszający się po odbiór dziecka jest nietrzeźwy, powinien odmówić wydania dziecka, zadzwonić po innego opiekuna upoważnionego do odbioru dziecka. W razie niepojawienia się po dziecko drugiego opiekuna lub braku takiego stosować procedury pkt.5.

XI. PROCEDURA DOTYCZĄCA ZAWIESZENIA UCZESTNICTWA LUB SKREŚLENIA Z ZAJĘĆ ŚWIETLICOWYCH

Przy braku stosowania się do regulaminu świetlicy szkolnej Szkoły Podstawowej Nr 78 we Wrocławiu można zawiesić udział dziecka w nieobowiązkowych zajęciach świetlicowych lub skreślić je z powyższych zajęć w następujących przypadkach:

1. Gdy uczeń jest nieobecny na zajęciach świetlicowych przez dwa tygodnie, a bierze udział w zajęciach szkolnych.
2. Gdy uczeń nie stosuje się do zapisów regulaminu odnośnie zakazu stosowania przemocy i zachowań agresywnych, a także samowolnego oddalania się z zajęć świetlicowych.

Ad. 1) Uczeń zostaje skreślony z zajęć świetlicowych, ustępując miejsca dzieciom potrzebującym opieki w następującym trybie:

- Informacja dla rodziców o nieobecności dziecka w świetlicy, mimo uczestnictwa w zajęciach szkolnych – po 5 dniach od zaistniałej sytuacji;
- Informacja dla rodziców o zamiarze skreślenia z listy dzieci świetlicowych - po dziesięciu dniach od zaistniałej i trwającej sytuacji
- Po dwóch tygodniach od zaistniałej sytuacji i braku stosownego usprawiedliwienia nieobecności dziecka decyzją dyrektora Szkoły następuje skreślenie ucznia z listy dzieci świetlicowych – decyzja pisemna, od której służy odwołanie do dyrektora Szkoły w terminie siedmiu dni od doręczenia decyzji rodzicom dziecka skreślonego.

Ad. 2) Uczeń zagrażający bezpieczeństwu własnemu i innych uczestników zajęć świetlicowych zostaje skreślony z zajęć w następującym trybie:

- skreślenie poprzedza zawieszenie uczestnictwa w zajęciach świetlicowych i podjęcie stosownych działań wychowawczych podejmowanych przez rodziców/opiekunów oraz przez szkołę;
- zawieszenie poprzedzają: - rozmowy nauczycieli świetlicy z rodzicami na temat nagannego zachowania dziecka (co najmniej dwie rozmowy poświadczone podpisem rodzica lub świadka rozmów); - komisja wychowawcza; - poinformowanie rodziców o zamiarze skreślenia lub zawieszenia uczestnictwa w zajęciach świetlicowych; - podjęcie działań

wychowawczych przez dom i szkołę, - ponowna komisja wychowawcza; - decyzja o przywróceniu lub ostatecznym skreśleniu z zajęć świetlicowych;

- Do skreślenia dochodzi przy odmowie współpracy ze szkołą w celu poprawy nagannych, zagrażających bezpieczeństwu zachowań dziecka.
- Ostatecznego skreślenia z listy dzieci uczęszczających na zajęcia świetlicowe dokonuje dyrektor Szkoły pisemnie, od tej decyzji przysługuje odwołanie do dyrektora Szkoły w terminie siedmiu dni od jej doręczenia.

XII. PROCEDURA DOTYCZĄCA KONTAKTU Z MEDIAMI

1. W przypadku, gdy w szkole/ przedszkolu dojdzie do zdarzenia, którym zainteresują się media, jedyną osobą, która może udzielić mediom informacji jest dyrektor Szkoły lub wskazana przez niego osoba.
2. Nie wolno dopuścić na terenie szkoły do kontaktu dzieci z mediami, robienia im zdjęć bez wiedzy ich rodziców oraz dyrektora Szkoły.

XIII. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, KONFLIKTOWEJ NAUCZYCIEL - UCZEŃ

1. Nauczyciel podejmuje rozmowę z uczniem, wyjaśniając kwestie sporne w oparciu o Statut SP78, WSO i PSO.
2. Jeżeli strony konfliktu nie dochodzą do porozumienia, to każda z nich może poprosić o mediację następujące osoby w kolejności:
  - a. Wychowawca,
  - b. Rzecznik Praw Ucznia,
  - c. Pedagog,
  - d. Dyrektor Szkoły.

**XIV. PROCEDURY POSTĘPOWANIA W SYTAUCJI
KONFILKTU
NAUCZYCIEL- RODZIC**

1. Nauczyciel przeprowadza z rodzicem rozmowę, wyjaśniając kwestie sporne w oparciu o Statut SP78, WSO i PSO.
2. Jeżeli strony konfliktu nie dochodzą do porozumienia, to każda z nich ma prawo poprosić o mediację wychowawcę, potem pedagoga i wicedyrektora, a w wypadku braku satysfakcjonującego rozwiązania - dyrektora Szkoły.

**XV. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU
WYSTĄPIENIA SYTUACJI KONFILKTOWYCH
UCZEŃ- UCZEŃ**

1. Nauczyciel przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu, próbując doprowadzić do polubownego jego rozwiązania.
2. O zaistniałej sytuacji nauczyciel powiadamia wychowawcę.
3. Wychowawca zawiadamia rodziców lub opiekunów uczniów i podejmuje z nimi próbę rozwiązania problemu.
4. W związku z wagą lub długotrwałością problemu pedagog, a w dalszej kolejności Dyrektor Szkoły wspólnie z rodzicami i wychowawcą podejmują działania zmierzające do rozwiązania problemu.
5. W wypadku poważnego konfliktu zostaje powołana Komisja Wychowawcza zgodnie z „Procedurą powoływania i przeprowadzania Komisji Wychowawczych” w oparciu o „Program Wychowawczy Szkoły”.

**XVI. PROCEDURA POSTĘPOWANIA W WYPADKU
KONFLIKTU PRACOWNIK- PRACOWNIK NA TERENIE
SZKOŁY**

1. Należy przeciwdziałać eskalacji konfliktu.
2. O zasadniczym i długotrwałym konflikcie należy powiadomić dyrektora Szkoły.
3. Rozwiązaniem konfliktu zajmuje się dyrektor Szkoły.
4. Dyrektor Szkoły przy rozwiązywaniu konfliktu może skorzystać z pomocy organizacji związkowych lub doświadczonych autorytetów za ich zgodą.
5. Dyrektor w razie potrzeby stosuje środki zawarte w przepisach prawnych.
6. Osoby biorące udział w konflikcie mogą odwołać się od służbowych decyzji dyrektora zgodnie z obowiązującymi przepisami.
7. Pracownicy skonfliktowani mogą dochodzić swoich praw na drodze cywilno-prawnej.

Procedury obowiązują w SP 78 Zarządzeniem nr 15/2010 Dyrektora Szkoły z dnia 01.12.2010r.

**Załącznik do „Procedur postępowania w sytuacjach szczególnych
obowiązujących w Szkole Podstawowej Nr 78 we Wrocławiu”**

AKTY PRAWNE DOTYCZĄCE NIELETNICH

- **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich;**
- **Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi;**
- **Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii;**
- **Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r.;**
- **Konwencja o prawach dziecka z dnia 20 listopada 1989r.;**
- **Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy;**
- **Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny;**
- **Ustawa z dnia 20 maja 1971 r. Kodeks wykroczeń;**
- **Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks postępowania karnego.**

Kodeks karny

- **Art. 10. § 1. Na zasadach określonych w tym kodeksie odpowiada ten, kto popełnia czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat.**
- **§ 2. Nieletni, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego określonego w art. 134, art. 148§ 1, 2 lub 3, art. 156 § 1 lub 3, art. 163 § 1 lub 3, art. 166, art. 173 § 1 lub 3, art. 197 § 3, art. 252 § 1 lub 2 oraz w art. 280, może odpowiadać na zasadach określonych w tym kodeksie, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają, a w szczególności, jeżeli poprzednio stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne.**
- **art.10§ 4.**
W stosunku do sprawcy, który popełnił występki po ukończeniu lat 17, lecz przed ukończeniem lat 18, sąd zamiast kary stosuje środki

wychowawcze, lecznicze albo poprawcze przewidziane dla nieletnich, jeżeli okoliczności sprawy oraz stopień rozwoju sprawcy, jego właściwości i warunki osobiste za tym przemawiają.

Wiek osoby podlegającej odpowiedzialności karnej

1. Na zasadach określonych w kodeksie karnym z 1997 r. odpowiada osoba, która popełniła czyn zabroniony po ukończeniu 17 lat. Określa to art. 10 par.1 kodeksu karnego. Niektóre jednak czyny osoby, która ukończyła 15 lat rozpatrywane są jako przestępstwa - czyny te określone są szczegółowo w art. 10 par.2 kodeksu karnego.
2. Nie oznacza to jednak, że odpowiedzialności nie mogą podlegać osoby młodsze. Odpowiedzialność przed Sądem Rodzinnym i Nieletnich ponoszą osoby, które w chwili popełnienia czynu ukończyły 13 lat, jednak taki czyn nie stanowi przestępstwa, a jedynie jest to czyn karalny, a sprawca podlega stosowaniu środków wychowawczych przewidzianych w Ustawie o Nieletnich.

OBJAŚNIENIE WYRAŻEŃ USTAWOWYCH:

PRZESTĘPSTWO - jest to czyn człowieka, bezprawny, karalny i zawiniony.

- W Kodeksie karnym określono istotę przestępstwa w art.1§ 1. Odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełniania.
- § 2. Nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma.

WINA - to ujemna ocena popełnionego czynu i jego sprawcy, który nie zachował się w sposób wymagany przez prawo, gdy był poczytalny i dojrzały.

CZYN KARALNY - w myśl przepisów (art.1 § 2 pkt. 2 u.p.n) jest to czyn zabroniony przez Ustawę jako:

- przestępstwo (art.1 k. k.),
- przestępstwo skarbowe (art. 53 § 2 k.k.s.)
- wykroczenie określone w Kodeksie wykroczeń:

CZYN KARALNY obejmuje wszystkie przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego, na wniosek oraz oskarżenia prywatnego, jak również wszystkie jego formy stadialne, takie jak dokonanie, usiłowanie, przygotowanie, a także formy zjawiskowe przestępstwa, takie jak: sprawstwo, podżeganie i pomocnictwo.

WYKROCZENIE - czyn człowieka społecznie szkodliwy, zabroniony przez Ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia pod groźbą kary aresztu, ograniczenia wolności, grzywny do 5.000 złotych lub nagany.

DEMORALIZACJA – pojęcie, które wzbudza w literaturze prawniczej wiele kontrowersji. Sięga się do niego w następujących przepisach u.p.n.:

- w art. 1§1 pkt. 1, który stanowi, że: przepisy ustawy stosuje się w zakresie zapobiegania i zwalczania demoralizacji w stosunku do osób, które nie ukończyły 18 lat,
- w art. 2, który stanowi, że: przewidziane w ustawie działania podejmuje się, gdy nieletni wykazuje przejawy demoralizacji lub dopuści się czynu karalnego,
- w art. 10, który przewiduje, że jedną z przesłanek możliwości orzeczenia sądu o umieszczeniu nieletniego w zakładzie poprawczym jest „wysoki stopień demoralizacji nieletniego”,
- w art. 4§1, w którym ustawodawca nie definiując pojęcia demoralizacji, w celu bliższego jego sprecyzowania.

NIELETNI

Jest podstawowym pojęciem dla całej u.p.n. i zostało zróżnicowane w odniesieniu do trzech grup osób objętych wspólną nazwą „nieletni” w zależności od rodzaju prowadzonego postępowania, wieku osób oraz stosowanego środka wychowawczego lub poprawczego:

1. w zakresie postępowania dotyczącego zapobiegania i zwalczania demoralizacji – nieletnim jest to osoba, która nie ukończyła 18 roku życia (art.1§ 1 pkt. 1 u.p.n);
2. w zakresie postępowania o czyny karalne jest to osoba, która dopuściła się takiego czynu po ukończeniu 13 roku życia, a przed ukończeniem 17 lat (art.1 § 1 pkt. 2);
3. trzecie znaczenie nieletniości przewidziane w u.p.n. związane jest wyłącznie z postępowaniem wykonawczym, w zakresie wykonywania środków wychowawczych lub poprawczych. W tym przypadku za nieletniego uważana jest osoba, względem której środki takie zostały orzeczone, choćby ukończył 18 lat, nie dłużej jednak niż do ukończenia lat 21 (art. 1 § 1 pkt. 3).

Czwarty próg wiekowy - jest nim nieukończone 18 lat w momencie wszczęcia postępowania wobec nieletniego, do którego mają zastosowanie przepisy art.10 § 2 Kodeksu Karnego i dot. *nieletniego, który po ukończeniu 15 lat dopuszcza się czynu zabronionego.*

MAŁOLETNI - Według art. 10 § 1 i art. 15 Kodeksu Cywilnego (k.c.) małoletnim jest osoba, która nie ukończyła 18 lat. Osoba w tym wieku nie posiada zdolności do czynności prawnych lub posiada je w stopniu ograniczonym. Pełnoletniość uzyskuje się z chwilą ukończenia lat 18 lub też zawarcia małżeństwa przed ukończeniem tego wieku.

MŁODOCIANY - Art. 115 § 10 k.k. określa młodocianego jako sprawcę, który w chwili popełnienia czynu zabronionego ukończył 17 lat a nie ukończył 21 lat i w czasie orzekania przez sąd w I instancji nie ukończył 24 lat.

ŚWIADEK MAŁOLETNI W POSTĘPOWANIU KARNYM

Według słownika języka polskiego świadkiem jest:

- osoba powołana przez sąd w celu złożenia zeznań dotyczących sprawy rozpatrywanej przez sąd,
- osoba obecna przy czymś, mogąca stwierdzić to co widziała, świadczyć o tym, przy czym była.

OSOBA TRZECIA PRZY PRZESŁUCHANIU ŚWIADKA MAŁOLETNIEGO

- Żaden przepis nie nakazuje przesłuchania małoletniego świadka w obecności osoby trzeciej. Kodeks postępowania karnego w art. 171 § 1 stanowi, że osobie przesłuchiwanej należy umożliwić swobodne wypowiedzenie się w granicach danej czynności. Przytoczona norma nakłada wręcz na organ procesowy obowiązek zapewnienia swobody wypowiedzi świadka.
- Jednakże art. 171 § 3 k.p.k. dopuszcza możliwość przesłuchania osoby która, nie ukończyła 15 lat w obecności przedstawiciela ustawowego lub faktycznego opiekuna, chyba że dobro postępowania stoi temu na przeszkodzie.

POJĘCIE „DOBRO NIELETNIEGO”- ujęte w Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich to dążenie do osiągnięcia korzystnych zmian w jego osobowości i zachowaniu, które umożliwiają rozwój i funkcjonowanie w życiu osobistym i społecznym, zgodnie ze społecznym oczekiwaniem wobec tej kategorii wiekowej i w okresie dojrzewania.

Udział policji w postępowaniu w sprawach nieletnich

- Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (Dz.U. Nr 30, poz . 179).
- Zarządzenie nr 590 komendanta głównego policji z dnia 24 października 2003 r. w sprawie metod i form wykonywania zadań przez policjantów w zakresie przeciwdziałania demoralizacji i przestępczości nieletnich.

Uprawnienia Policji wynikające z Ustawy o Policji:

- ❖ **legitymowanie osób,**
- ❖ **zatrzymanie osób,**
- ❖ **kontrola osobista,**
- ❖ **przeszukanie,**
- ❖ **użycie środków przymusu bezpośredniego.**

Straż Miejska opiera swoje działania na:

- ❖ **Ustawie o postępowaniu w sprawach nieletnich,**
- ❖ **Ustawie z dnia 29 sierpnia 1997r. o strażach gminnych,**
- ❖ **Ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.**

Interwencje Straży Miejskiej:

W sytuacji, gdy dziecko popełnia czyn karalny (przestępstwo, wykroczenie):

- **Przyjazd patrolu SM;**
- **Ustalenie danych osobowych;**
- **Doprowadzenie i przekazanie nieletniego do najbliższej jednostki Policji z notatką służbową wraz z wyznaczonym pracownikiem szkoły;**
- **Powiadomienie o zdarzeniu Rzecznika SM.**

W sytuacji, gdy dziecko jest pod wpływem środków odurzających:

- **Przyjazd patrolu SM;**
- **Zebranie podstawowego wywiadu od dziecka, danych osobowych;**
- **Powiadomienie, jeżeli jest to możliwe, rodziców/ prawnych opiekunów;**
- **Zawiadomienie pogotowia ratunkowego; w takich przypadkach zawsze wzywana jest karetka pogotowia. Jeżeli dziecko nie musi być hospitalizowane lekarz wystawia stosowne zaświadczenie. Następnie dziecko zostanie przekazane rodzicom lub prawnym opiekunom**

z zachowaniem właściwych procedur, zostaje sporządzana notatka służbowa do dalszego wykorzystania służbowego .

W sytuacji, gdy dziecko jest pod wpływem alkoholu:

- **Przyjazd patrolu SM;**
- **Zebranie podstawowego wywiadu od dziecka, danych osobowych;**
- **Powiadomienie, jeżeli jest to możliwe rodziców/ prawnych opiekunów;**
- **W przypadku: silnego upojenia alkoholowego, obrażeń zewnętrznych lub innych niepokojących objawów zawsze następuje zawiadomienie pogotowia ratunkowego;**
- **Jeżeli dziecko nie musi być hospitalizowane, lekarz wystawia stosowne zaświadczenie;**
- **Odwiezienie do izby wytrzeźwień jeżeli: dziecko ma powyżej 12 lat, nie musi być hospitalizowane, nie można go przekazać rodzicom/ prawnym opiekunom;**
- **Pozostawienie nieletniego w Izbie Wytrzeźwień – do momentu wytrzeźwienia;**
- **Nieletniego odbierają rodzice, prawni opiekunowie lub policja (Izba Wytrzeźwień ma obowiązek powiadomić sąd rodzinny oraz rodziców / prawnych opiekunów o zdarzeniu.);**
- **Dzieci w wieku poniżej 12 roku życia należy w pierwszej kolejności przekazać rodzicom/prawnym opiekunom lub do placówki służby zdrowia – szpital za pośrednictwem pogotowia ratunkowego. Przekazanie dziecka rodzicom/ prawnym opiekunom następuje z zachowaniem właściwych procedur, zostaje sporządzana notatka służbowa do dalszego wykorzystania służbowego.**

W opracowaniu zostały wykorzystane następujące materiały źródłowe:

- 1. Procedury postępowania nauczycieli i metody współpracy szkół z policją w sytuacjach zagrożenia dzieci oraz młodzieży przestępczością i demoralizacją, Warszawa 2004r.**
- 2. Algorytmy postępowania w sytuacjach kryzysowych- materiał udostępniony przez Policję na konferencji na temat bezpieczeństwa.**
- 3. Procedury obowiązujące w szkołach podstawowych:;74, 60, 21, 3.**